

Rikosseuraamuslaitoksen lausunto vuoden 2026 talousarvioesityksestä

2.10.2025

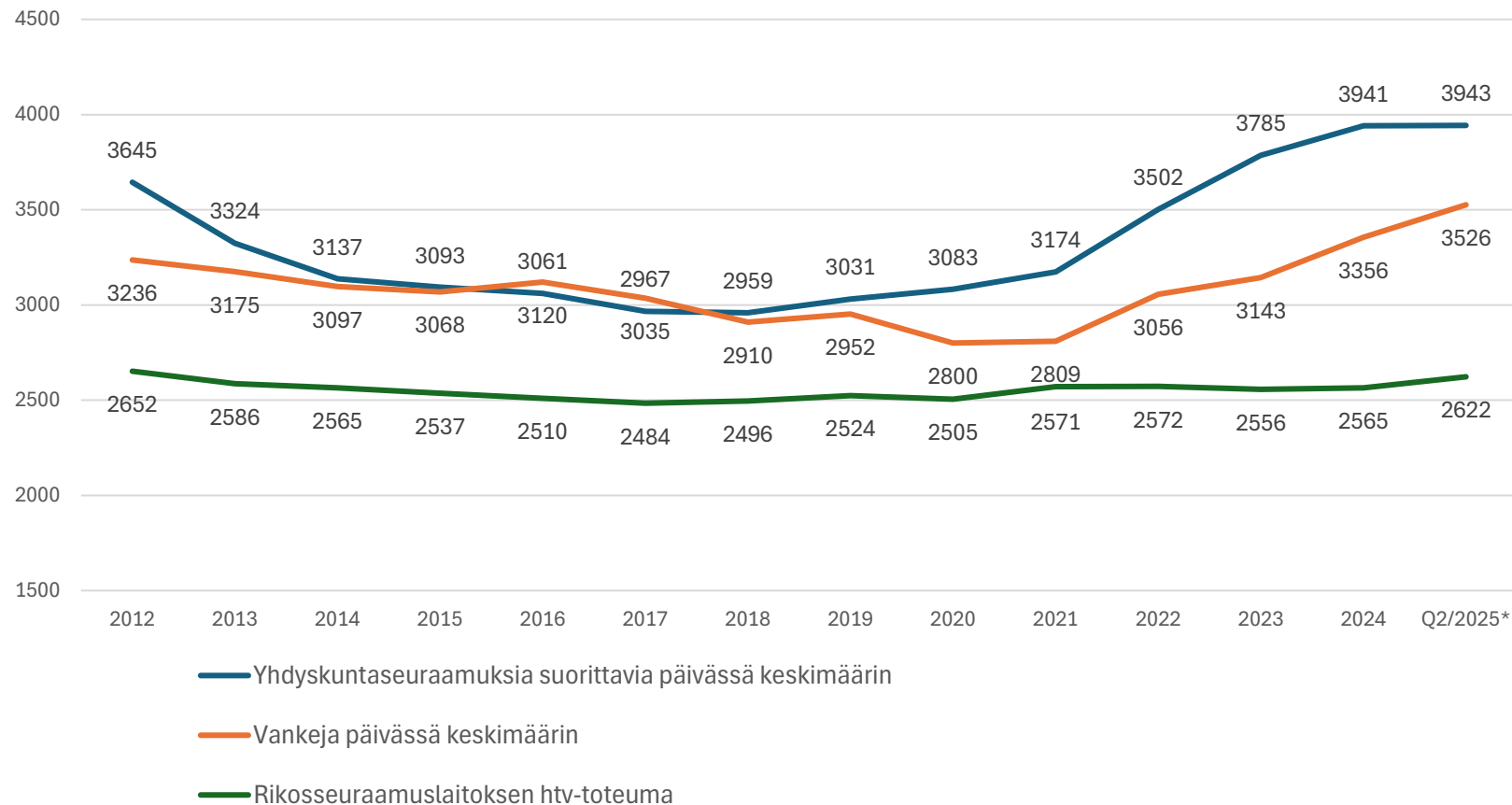
Yksikönpäällikkö Venla Salmi

Vuoden 2026 talousarvioesityksen vaikutukset

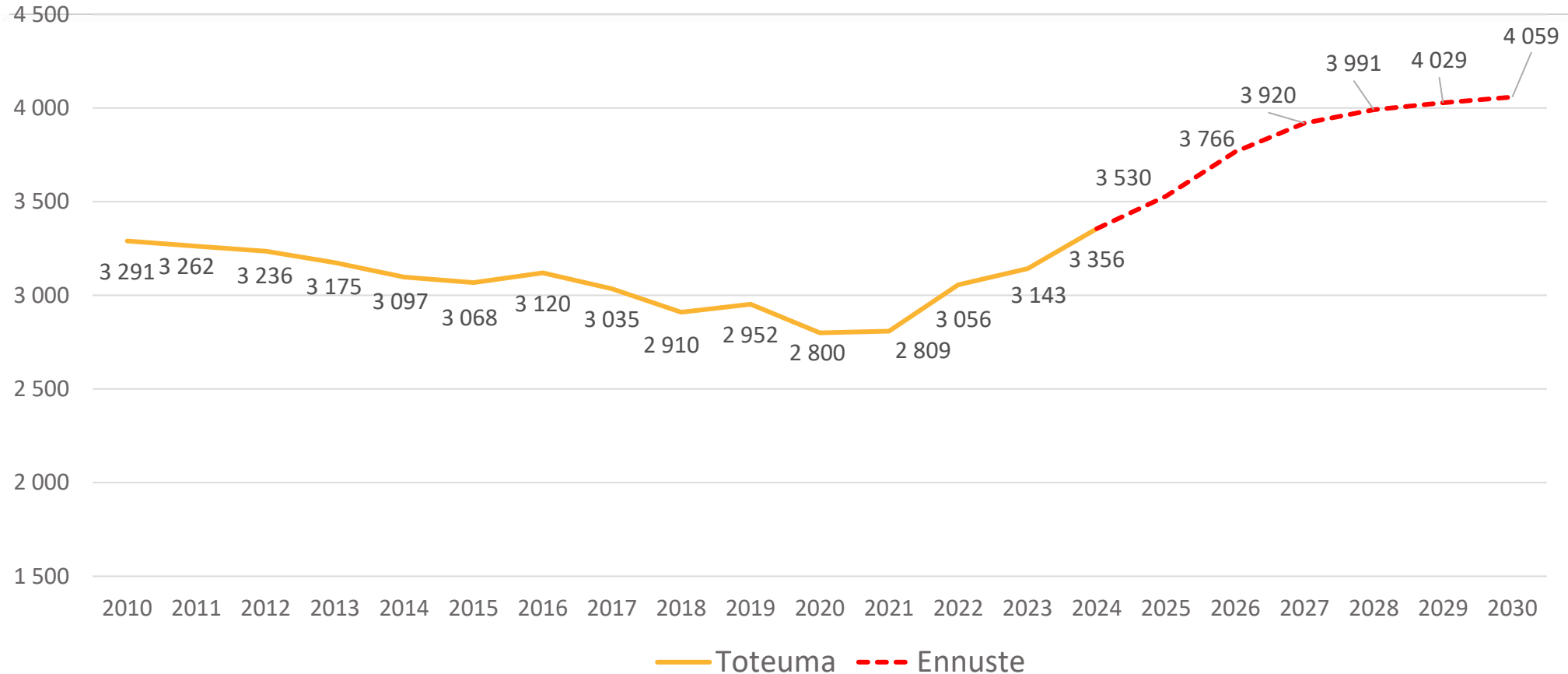
- Vuoden 2026 talousarvioesityksessä Riselle on kohdennettu 4,2 M€ toimintamenosäästö ja 0,785 M€ siirto Tietosuojavaltuutetun toimiston toiminnan turvaamiseksi.
- Kevään 2025 kehyspäätöksessä Riselle myönnettiin lisärahoitusta hallitusohjelman mukaisten lainsäädännön uudistusten vaatimiin lisävankipaikkoihin. Vuonna 2026 tämän lisärahoituksen määrä on noin 16 M€.
- Riselle myönnetystä lisämäärärahasta huolimatta taloudellisten voimavarojen ja henkilöstöressurssien niukkuus sekä riittämätön määrä vankipaikkoja muodostavat riskin toiminnalle.
- Osittain hyvin huonossa kunnossa olevaan vankilaverkostoon kohdistuu merkittäviä investointitarpeita tulevana vuosina.
- Riittävä henkilöstömäärä ja asianmukaiset työskentelyolosuhteet ovat keskeisiä henkilöstön jaksamisen, vankilaturvallisuuden ja uusintarikollisuuden vähentämisen näkökulmasta.

Yhdyskuntaseuraamuksia suorittavien, vankien ja Rikosseuraamuslaitoksen htv-määrien kehitys

- Vankien ja yhdyskunta-seuraamuksia suorittavien määrä on kasvanut voimakkaasti viime vuosina.
- Risen henkilöstö-resursseja ei ole pystytty lisäämään samassa suhteessa.

Vankimäärätoteuma ja -ennuste

- Vankimäärä on kasvanut voimakkaasti viime vuosina ja kasvun ennakoidaan jatkuvan.
- Erityisesti suljetuissa vankiloissa on vaikea yliasutustilanne.

Vankipaikkojen riittävyys

- Kevään 2025 kehyspäätöksessä Rikosseuraamuslaitokselle myönnettiin lisärahoitusta hallitusohjelman mukaisten lainsäädännön uudistusten vaatimiin lisävankipaikkoihin ja niiden edellyttämään henkilöstöön seuraavasti:
 - Turun vankilan lisärakennus, 143 vankipaikkaa, arvioitu valmistumisaika loppuvuodesta 2027
 - Helsingin vankilan yhteyteen moduuliselliosasto, 60-90 vankipaikkaa, arvioitu valmistumisaika loppuvuodesta 2026
 - Kylmäkosken vankilan yhteyteen moduuliselliosasto, 60 vankipaikkaa, arvioitu valmistumisaika loppuvuodesta 2026
 - Pelson vankilan siirtokelpoiset selliosastot Hämeenlinnan vankilan yhteyteen, 32 vankipaikkaa, arvioitu käyttöönotto loppuvuodesta 2026
 - Lisäksi on tarkoitus rakentaa uusi suljettu vankila Pirkanmaalle, johon alkuvaiheessa tulisi noin 100 vankipaikkaa. Vankila valmistuisi aikaisintaan v. 2031-2033.
- Yllä mainittujen lisäksi tarvitaan vähintään 400 lisävankipaikkaa vuoteen 2030 mennessä.

Valtiontalouden tiukka tilanne ja palvelujärjestelmän haasteet

- Hyvinvointialueuudistuksella on ollut huomattavia vaikutuksia mahdollisuuksiin rakentaa rangaistusta suorittavien kuntoutusjatkumojia.
- Kuntoutusjatkumojen rakentamista haastavat erityisesti niin Rikosseuraamuslaitoksen kuin hyvinvointialueidenkin vaikea taloudellinen tilanne, kasvaneet asiakasmäärät sekä rakenteiden ja toiminnan uudelleentarkastelut.
- Yhdyskuntaseuraamusten osalta ongelmana on yhdyskuntapalvelupaikkojen riittämätön määrä.
- Kolmannen sektorin vaikea tilanne vaikuttaa suoraan myös Rikosseuraamuslaitoksen toimintaan.